

Rozwój rynku: Maszyny i urządzenia mechaniczne (CN 84) — 2015–2025

Wprowadzenie

Niniejszy raport analizuje zewnętrzną wymianę handlową Unii Europejskiej (towary poza-unijne) dla Działu 84 Nomenklatury Scalonej – „Reaktory jądrowe, kotły, maszyny i urządzenia mechaniczne; ich części” – w latach 2015–2025. Opracowanie opiera się na danych rocznych Eurostatu (Comext) i obejmuje trzy wymiary: tendencje wartościowo-ilościowe, strukturę geograficzną oraz profil produktowy, ze szczególnym uwzględnieniem zjawisk szokowych i specjalizacji państw członkowskich.

Pełny przegląd danych na dashboardzie

1. Wysokie ceny jednostkowe napędzają wartość handlu mimo kurczącego się wolumenu eksportu

Dynamikę unijnego handlu w dziale 84 zdominowały dwa równoległe procesy: silny wzrost wartości transakcji oraz systematyczny spadek fizycznych wolumenów po stronie eksportu.

a) Eksport UE traci na wolumenie, lecz zyskuje na wartości dzięki wyższym cenom

Całkowita wartość unijnego eksportu wzrosła z **306,1 mld EUR** w 2015 r. do **421,5 mld EUR** w 2025 r. (+37,7%). Jednocześnie wolumen eksportu (wyrażony w tysiącach ton) obniżył się z **19,8 mln ton** do **14,6 mln ton** (–26,5%). Konsekwencją jest wzrost przeciętnej ceny jednostkowej eksportu o **87,3%** (z 15,4 tys. EUR/t do 28,9 tys. EUR/t).

b) Import rósł szybciej, a ilości również rosły

Po stronie importu wartość zwiększyła się z **184,7 mld EUR** do **308,0 mld EUR** (+66,8%), a wolumen z **13,2 mln ton** do **16,3 mln ton** (+23,8%). Cena jednostkowa importu wzrosła o **34,7%** (z 14,0 tys. EUR/t do 18,9 tys. EUR/t), wolniej niż w eksporcie.

c) Nadwyżka handlowa uległa erozji

W rezultacie nadwyżka UE w handlu maszynami zmniejszyła się z **121,5 mld EUR** w 2015 r. do **113,5 mld EUR** w 2025 r. (–6,6%), a najniższy poziom odnotowano w 2020 r. (**88,5 mld EUR**).

Handel ogółem – wartości, ilości, ceny

2. Geografia wymiany: USA i Wielka Brytania głównymi rynkami zbytu, Chiny dominują w imporcie

Struktura partnerów handlowych przeszła istotne przekształcenia, na które nałożyły się zarówno długoterminowe trendy konkurencyjności, jak i wydarzenia geopolityczne.

a) Import: Chiny i Stany Zjednoczone pogłębiają przewagę

Chiny umocniły swoją pozycję głównego dostawcy – unijny import z tego kierunku wzrósł z **60,6 mld EUR** do **106,7 mld EUR** (+76,1%). Wyraźnie zwiększyły się również zakupy z USA (+71,4% do **57,2 mld EUR**) oraz z Korei Południowej (+92,1% do **9,8 mld EUR**). Szczególnie dynamiczny wzrost odnotowano z Indii (+158,7%) i Turcji (+87,5%).

Najważniejsi partnerzy importowi – zmiana wartości 2015 → 2025

Partner	2015 (mld EUR)	2025 (mld EUR)	Zmiana (%)
Chiny	60,6	106,7	+76,1
Stany Zjednoczone	33,4	57,2	+71,4
Wielka Brytania	21,1	22,7	+7,3
Japonia	13,9	13,6	–2,2
Korea Płd.	5,1	9,8	+92,1
Turcja	5,8	10,9	+87,5
Indie	2,2	5,6	+158,7

Dane o partnerach handlowych

b) Eksport: Stany Zjednoczone pozostają największym odbiorcą, Rosja wypada z czołówki

Eksport do USA wzrósł z **55,7 mld EUR** do **90,7 mld EUR** (+62,7%). Równocześnie eksport do Chin zwiększył się o **46,9%** (do **45,2 mld EUR**), a do Meksyku o **71,8%** (do **13,1 mld EUR**). Najsilniejszym wstrząsem było załamanie sprzedaży do Rosji – z **16,2 mld EUR** w 2015 r. do zaledwie **2,3 mld EUR** w 2025 r. (–86,1%), będące efektem sankcji.

Najważniejsi partnerzy eksportowi – zmiana wartości 2015 → 2025

Partner	2015 (mld EUR)	2025 (mld EUR)	Zmiana (%)
Stany Zjednoczone	55,7	90,7	+62,7
Wielka Brytania	36,4	44,9	+23,3
Chiny	30,8	45,2	+46,9
Turcja	13,7	18,8	+37,8
Rosja	16,2	2,3	-86,1
Szwajcaria	12,6	17,4	+38,0
Meksyk	7,6	13,1	+71,8

c) Wewnątrz UE – liderzy i wschodzące potęgi

Wśród unijnych eksporterów dominują Niemcy (128,9 mld EUR w 2025 r., +15,6% wobec 2015 r.), Włochy (59,4 mld EUR, +20,5%) i Holandia (61,4 mld EUR, +108,5% – efekt silnego wzrostu reeksportu). Polska zwiększyła eksport o **115,4% (do 16,8 mld EUR)**, a import aż o **182,5% (do 19,5 mld EUR)**, co świadczy o integracji łańcuchów dostaw.

Najwięksi reporterzy unijni

3. Segmenty produktowe i szoki cenowe: od maszyn drukarskich po urządzenia chłodnicze

Analiza na poziomie podpozycji CN (4-cyfrowych) ujawnia głębokie zmiany w strukturze towarowej oraz incydenty gwałtownych skoków cen w imporcie.

a) Import – dominacja sprzętu IT i AGD, ale z przesunięciami

W 2025 r. największą kategorią importową pozostały maszyny drukarskie i kopiarki (**CN 8443**) – **9,7 mld EUR**, jednak ich wartość spadła z 12,4 mld EUR w 2015 r. Wyraźnie przybyło natomiast klimatyzatorów (**8415**): z 2,8 mld EUR do 7,6 mld EUR (+174%), urządzeń chłodniczych (**8418**): z 3,1 mld EUR do 6,2 mld EUR (+98%) oraz maszyn do robót ziemnych (**8429**): z 3,0 mld EUR do 6,7 mld EUR (+124%).

Import – 7 najważniejszych grup produktowych (wartość, mld EUR)

Kod CN	Opis (skrótowy)	2015	2025
8443	Drukarki, kopiarki, faksy	12,4	9,7
8414	Pompy próżniowe, sprężarki, wentylatory	5,8	8,4
8483	Wały, przekładnie, sprzęgła	4,6	7,9
8429	Spycharki, koparki, ładowarki (samobieżne)	3,0	6,7
8418	Chłodziarki, zamrażarki, pompy ciepła	3,1	6,2
8431	Części do maszyn dźwigowych i budowlanych	3,3	4,4
8415	Klimatyzatory	2,8	7,6

b) Eksport – siła w częściach i maszynach specjalistycznych

Po stronie eksportu największą kategorią w 2025 r. były maszyny o indywidualnych funkcjach (**8479**) – **21,4 mld EUR** (+36% wobec 2015 r.). Silną pozycję utrzymały elementy przekładni (**8483**): 14,2 mld EUR (+44%), części silników (**8409**): 12,4 mld EUR (+19%) oraz pompy i sprężarki (**8414**): 14,7 mld EUR (+25%). W eksporcie dominują więc komponenty i dobra inwestycyjne o wysokiej wartości jednostkowej.

Eksport – 7 najważniejszych grup produktowych (wartość, mld EUR)

Kod CN	Opis (skrótowy)	2015	2025
8479	Maszyny o indywidualnych funkcjach mechanicznych	15,7	21,4
8414	Pompy próżniowe, sprężarki, wentylatory	11,7	14,7
8483	Wały, przekładnie, sprzęgła	9,9	14,2
8409	Części do silników spalinowych	10,4	12,4
8431	Części do maszyn dźwigowych i budowlanych	10,0	10,1
8429	Spycharki, koparki, ładowarki (samobieżne)	4,6	5,0
8428	Urządzenia do podnoszenia i przenoszenia	6,7	8,5

Porównanie segmentów produktowych

c) Szoki cenowe w imporcie z Azji w 2022 r.

System wykrywania szoków zidentyfikował dwa wyraźne zdarzenia cenowe po stronie importu w 2022 r.:

- **Chiny:** cena jednostkowa importu wzrosła o **33,1%** względem linii bazowej (2020–2021). Przy udziale Chin w imporcie ogółem sięgającym **47,1%**, szok ten miał silne przełożenie na koszty unijnych przedsiębiorstw.
- **Japonia:** wzrost ceny o **45,7%** (udział w imporcie 8,0%). W obu przypadkach ceny po szoku nie powróciły do poziomu wyjściowego, utrzymując się na wyraźnie wyższym pułapie.

Oba zdarzenia zbiegły się z okresem zakłóceń łańcuchów dostaw i wzrostu kosztów transportu oraz komponentów po pandemii.

Zidentyfikowane szoki

d) Specjalizacja eksportowa państw UE

W 2025 r. najbardziej wyspecjalizowanymi eksporterami maszyn (wysoki wskaźnik RCA/RSCA) były Czechy, Węgry i Niemcy. Najslabiej – Cypr, Malta i Grecja. Oznacza to, że produkcja maszyn pozostaje silnie skoncentrowana w Europie Środkowo-Wschodniej i w Niemczech.

Specjalizacja eksportowa – wybrane państwa (RSCA, 2025 r.)

Pozycja	Kraj	RSCA
Najsilniejsza	Czechy	+0,170
	Węgry	+0,126
	Niemcy	+0,111
Najslabsza	Grecja	−0,507
	Malta	−0,525
	Cypr	−0,646

Specjalizacja eksportowa

Wnioski

W latach 2015–2025 unijny handel maszynami i urządzeniami mechanicznymi charakteryzował się stałym wzrostem wartości, napędzanym w dużej mierze rosnącymi cenami jednostkowymi. Fizyczny wolumen eksportu spadł o ponad jedną czwartą, co przy silnym wzroście importu ilościowego zmniejszyło tradycyjną nadwyżkę handlową UE w tej kategorii. Geograficznie pogłębiła się zależność importowa od Chin, a eksport do Rosji praktycznie zanikł po 2022 r. Wewnątrz UE coraz większą rolę odgrywają państwa Europy Środkowo-Wschodniej – zwłaszcza Polska i Czechy. Po stronie produktowej widoczny jest spadek znaczenia tradycyjnej elektroniki użytkowej (drukarki) na rzecz urządzeń klimatyzacyjnych, chłodniczych i maszyn budowlanych. Wstrząsy cenowe z 2022 r. unaocznily wrażliwość łańcuchów dostaw, a utrzymujące się podwyższone ceny w imporcie z Azji mogą trwale wpływać na koszty wytwarzania w Europie.

Wygenerowano 2026-07-24 na podstawie danych z tradedashboard.eu

Raport wygenerowany maszynowo: przyspiesza analizę człowieka, choć czasami może ją wprowadzić w błąd. Nigdy nie może jej w pełni zastąpić.

Jeśli potrzebujesz porady dotyczącej europejskiej polityki handlowej lub reprezentacji Twoich interesów w Brukseli, nie wahaj się skontaktować ze mną pod adresem support@tradedashboard.eu. Znajdziesz moje CV pod tym adresem.